

16 מרץ 2023
כ"ג אדר תשפ"ג

החלטה בעניינה של [...] – ת.ז. [...]

1. בתאריך 29.12.2022 התקיים דיון בעניינה של הסטודנטית [...], ת.ז. [...]. (להלן: "הסטודנטית").
שופטים: פרופ' מריוס אונגריש (אב בית הדין), פרופ' אסף לוי, גברת רות לוי.
יועצת משפטית לבית הדין: עו"ד ליאורה ארזי בן-חיים.
תובעת: פרופ' ח' יסכה גולדפלד.
נילונה: גב' [...], לוותה ע"י מר [...] (בן זוגה, [...]).
משקיפים: מר נתנאל סיגלר (סטודנט, לשעבר מלווה בית הדין מטעם אס"ט), גב' [...] (אמה של הסטודנטית).
2. הנילונה הינה סטודנטית בפקולטה [...]. בתאריך 26.10.2022 הוגשה נגדה קובלנה, בה יוחסו לה המעשים הבאים:
בתאריך 13.7.2022 הסטודנטית נבחנה בבחינה פרונטלית, מועד א' בקורס חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי מ' 104022, סמסטר אביב תשפ"ב (להלן: "הבחינה"). נהלי הבחינה אסרו על שימוש בחומר עזר. במהלך הבחינה תועדו כניסות מהחשבון של הסטודנטית לתכני הקורס באתר הקורס במודל (בשעות 11:09, 11:10, 11:11). באותו זמן, הסטודנטית שהתה בשירותים (בשעות 11:07-11:17).
3. התביעה האשימה את הסטודנטית בעבירות משמעת לפי הסעיפים שלהלן לתקנון המשמעת:
4.1.1 "עשה, בהונאה או בדרך בלתי כשרה אחרת, מעשה על מנת לשפר ציון בבחינה, בוחן, עבודה, פרויקט, השתלמות מעשית או כל מטלה לימודית אחרת, או על מנת להשיג יתרון אקדמי, עבורו או עבור סטודנט אחר".
4.1.2 "החזיק ברשותו, חומר לימודי או ציוד אסור בעת בחינה או בוחן, בין אם השתמש בו במהלך הבחינה או הבוחן ובין אם לא".
4. בתאריך 29.12.2022 התקיים הדיון המשמעותי בנוכחות הצדדים. הסטודנטית כפרה באישומים נגדה.
טענות הצדדים:
התביעה:
5. התביעה הציגה את דוח הכניסות למודל מחשבונה של הסטודנטית, במהלך שעות הבחינה הרשמיות (בתאריך 13.7.2022 בשעות 9:00-12:00). תועדו כניסות לתכני הקורס בשעות 11:09, 11:10, 11:11, 11:12. כמו כן התביעה הציגה את דוח המשגיחות מהבחינה, בו צוינה כיתת הבחינה (אולמן 806), ושעות היציאה לשירותים של הנבחנות. ים (להלן: "דוח ההשגחה"). בדוח ההשגחה נרשם כי הסטודנטית שהתה

- בשירותים בין השעות 11:07-11:17. כמו כן נרשם כי הסטודנטית זכאית להארכת זמן של 50%, ועל כן היתה רשאית להגיש את הבחינה עד שעה 13:30 (הדוח אינו כולל שעת הגשה בפועל של הנבחנות.ים. אין מחלוקת כי הסטודנטית נותרה אחרונה בכיתה).
6. במהלך בירור התלונה ע"י התובעת (טרם הגשת הקובלנה), הסטודנטית כפרה בחשדות נגדה, וטענה כי היא לא נכנסה למודל במהלך הבחינה, כי לא היה ברשותה מכשיר אלקטרוני כלשהו או ציוד אסור, וכי היא לא נעזרה בחומר עזר אסור. כמו כן, הסטודנטית טענה כי היא סבורה שמישהו פרץ לחשבון שלה. בהקשר זה, התביעה הציגה נתונים נוספים ביחס לכניסה למודל מחשבונה של הסטודנטית, על מנת להוכיח שהכניסות המתועדות תואמות את המצופה מהסטודנטית, ולשלול את התיאוריה שאדם אחר פרץ לחשבון. למשל, התביעה הראתה שיש מתאם בין הכניסות של הסטודנטית לאחר הבחינה, ללוח הבחינות שלה ולהודעות שקיבלה לגבי קורסים. למשל, בשעה 16:34 לאחר הבחינה, תועדה כניסה לקורס אחר (פיזיקה 2), שהוא הקורס הבא בלוח המבחנים של הסטודנטית. נתונים אלה, לטענת התביעה, מעידים כי הסטודנטית היא זו שהשתמשה במודל, ואין שימוש חריג שיכול לרמז על פריצה לחשבונה.
7. עד התביעה הראשון, מגיש התלונה – פרופ' איתי שפיר, סגן דיקן בפקולטה למתמטיקה, סיפר כי הצליב באופן שיטתי לגבי כל הנבחנים את זמני הבחינה, זמני היציאה לשירותים וזמני כניסה למודל. במידה ומצא התאמה – קרי, נבחן שנכנס למודל במהלך שהות בשירותים בזמן בחינה – הגיש נגדו תלונה.
8. במענה לשאלת בית הדין, העד ציין כי החומרים שנפתחו במודל בזמן הבחינה הם פתרונות משנים קודמות, וכל פתרון שנפתח היה רלוונטי לאחת משתי השאלות הפתוחות בחלק ב'. כמו כן נשאל האם לדעתו הסתכלות כה קצרה של דקה או שתיים יכולות לעזור לסטודנטית, והשיב שלדעתו כן, כי ניתן לקבל את הרעיון לגבי הפתרון.
9. עדת התביעה השנייה היתה ד"ר אולגה צ'יטנוב, ראשת המרכז לקידום הלמידה וההוראה, ואחראית על תקשוב בהוראה ומערכות מתוקשבות של הטכניון המשמשות להוראה ולמידה, ביניהן מערכת המודל. ד"ר צ'יטנוב הציגה את תיעוד הכניסות במודל, והסבירה כיצד נראה התיעוד במערכת, ומה השוני בתיעוד בין פתיחה של קובץ לבין כניסה כללית לקורס או לדפי ביניים. לשאלת בית הדין עד כמה השעון של המערכת מדויק, השיבה שמדובר ברזולוציה של דקה, והשעון של המערכת מסונכרן עם השעון של השרת של הטכניון. לשאלת בית הדין האם נתקלה בעבר ברישום כוזב של המערכת, השיבה כי מעולם לא נתקלה בתיעוד/ רישום כוזב או לא מהימן, לא במסגרת תפקידה ולא כדיווח מעמיתיה במוסדות אחרים.
10. לשאלת בית הדין האם ניתן לדעת מאיזה מכשיר בוצעה הכניסה, העדה השיבה כי ניתן לדעת האם הכניסה היתה מאפליקציה או מהאתר, ובענייננו הכניסות בוצעו מאפליקציה.
11. התביעה הציגה תכתובות במייל עם מר משה גליקשטיין, ממונה אבטחת מידע בטכניון, בהן ביקשה לדעת האם קיים חשד לפריצה לחשבונה של הסטודנטית. זאת, כאמור, בעקבות כך שהסטודנטית טענה כי היא חושדת שפרצו לה לחשבון, ואף אמרה שקיבלה מייל טכנוני המתריע על פריצה. מר גליקשטיין השיב לתביעה, כי בחיפוש שערך בין התאריכים 12-14.7.2022 בשרת המייל, לא מצא מייל שנשלח לסטודנטית המתריע על פריצה או משהו דומה, וציין שגם אילו היה מייל כזה שנמחק, עדיין היה ניתן לראות אותו

- בשרת. לשאלת התביעה האם קיימת אפשרות שבוצעה פריצה ואבטחת המידע לא הייתה יודעת על כך, ענה: "הסיכוי לפריצה מזערי מכיוון שיש הזדהות חזקה. לא מספיק לגנוב סיסמא כמו פעם. אנחנו שומרים למשל תקופה קצרה את המידע מהיכן התחברו לחשבון, אבל לא אחורה עד אמצע יולי. ... לדעתי הסטודנטית לא יכולה להציג את המייל שכביכול קיבלה, ועל כן טענתה חסרת בסיס."
12. התביעה הבהירה כי בדקה את שתי כתובות ה-IP מהן התבצעו הכניסות למודל במהלך המבחן, ומצאה כי שתיהן משויכות לשרת של "הוט-מובייל". כתובת IP הוא דינמית ויכולה להשתנות, אך השרת לא.
13. העד השלישי מטעם התביעה היה מר שי אולדק, ראש מדור תשתיות מיקרוסופט באגף למחשוב ומערכות מידע. מר אולדק אחראי, בין היתר, על מערכת ההזדהות הטכניונית. מר אולדק הסביר כי אי אפשר לפרוץ למודל, אפשר לפרוץ למערכת ההזדהות המרכזית של הטכניון, שדרכה נכנסים למודל. סטודנט חייב להזדהות מול המערכת המרכזית, ורק אח"כ יכול להיכנס למודל. מדובר במערכת הזדהות כפולה. העד נשאל ע"י התביעה האם דווחו בשנים האחרונות פריצות למערכת ההזדהות, והשיב כי מתוך עשרות אלפי משתמשים היו מקרים שדווחה גניבת סיסמא, אך ההזדהות נכשלה. מעולם לא דווחה גניבת סיסמא וגם הצלחה בהזדהות. מר אולדק הסביר שעבור מחשב שונה, דפדפן שונה, ולאחר כל שינוי סיסמא, המערכת תבקש כל פעם מחדש סיסמא והזדהות כפולה על מנת להיכנס.
14. התביעה הדגישה כי בזמן אמת הסטודנטית לא דיווחה על ניסיון פריצה, או על גניבת סיסמא, ורק לאחר הגשת הקובלנה נגדה העלתה לראשונה את הטענה בדבר חשד לפריצה לחשבונה.
15. בהקשר זה, הסטודנטית העידה כי היא סבורה שפרצו לחשבונה כחודש לפני הבחינה. לטענתה קיבלה הרבה הודעות לטלפון עם בקשת אישור (חלון קופץ בטלפון), שעוררו את חשדה שמישהו מנסה להיכנס לחשבון שלה. לטענתה קיבלה שש הודעות ברצף במהלך שעה, ולא אישרה. בעקבות זאת, שינתה סיסמא.
16. מר אולדק העיד שאילו הסטודנטית היתה מדווחת בזמן אמת על חשד לגניבת סיסמא, היה ניתן לבדוק האם נעשו ניסיונות התחברות כושלים.

ההגנה:

17. הסטודנטית לוותה ע"י בן זוגה, סטודנט בטכניון. במהלך הדיון ביקשה שיציג את הראיות במקומה, בשל כך שהיא מתמודדת עם חרדה קלינית.
18. הסטודנטית כפרה במיוחס לה וטענה כי היא לא זו שנכנסה למודל בעת הבחינה. לטענתה, לתביעה אין אף הוכחה שהיא בעצמה נכנסה למודל, אך כן קיימות ראיות לפריצה לחשבונה.
19. ההגנה טענה כי הראייה היחידה של התביעה היא דוח המודל, אך מדובר בראייה שיש בה סתירה: נוסף לתיעוד הכניסות בשעות 11:09, 11:10, 11:11 ו-11:12 (להלן: "הכניסות בשעה 11"), יש גם תיעוד לכניסות בשעות 13:17, 13:18 ו-13:28 (להלן: "הכניסות בשעה 13"). בזמנים אלה הסטודנטית עדיין היתה בכיתת הבחינה (כאמור היא זכאית להארכת זמן של 50% והיתה רשאית להגיש את הבחינה בשעה 13:30), נבחנת יחידה עם משגיחה. לטענת ההגנה אין שום אפשרות שהסטודנטית היתה יכולה להיכנס למודל בזמן שהיא בכיתה לבדה עם משגיחה, שכן בהכרח המשגיחה היתה רואה אותה. לכן, המסקנה

- המתבקשת לשיטת ההגנה, היא שגם הכניסות שתועדו בשעה 11 וגם הכניסות שתועדו בשעה 13, לא נעשו ע"י הסטודנטית, אלא ע"י אדם אחר, או שמדובר בתיעוד שגוי/ שיהוי בתיעוד.
- הסטודנטית הדגישה שהיא לובשת שמלות ללא כיסים, ולכן לא היתה לה אפשרות להסתיר מכשיר אלקטרוני מעיני המשגיחה, ודאי שלא להוציא אותו בכיתה ולעשות בו שימוש בלי שהמשגיחה תבחין בכך.
20. ההגנה הגישה תצלומים של כיתת הבחינה על מנת להמחיש כי מדובר בכיתה קטנה עם מצלמה, ולכן בהכרח המשגיחה היתה שמה לב לניסיון הונאה כאמור.
21. יוער, כי טרם הדיון הסטודנטית ביקשה שבית הדין יזמן את מרצה הקורס, ד"ר אלון דמיטריוק, על מנת שיעיד שהיא הגישה את המבחן לידיה בשעה 13:30, אולם ד"ר דמיטריוק כתב לבית הדין שאין לו שום זיכרון ממועד הבחינה האמור, ועל כן לא זומן.
22. לטענת ההגנה תיעוד הכניסות בשעה 13 מוכיח באופן מובהק שאין אפשרות שהן בוצעו ע"י הסטודנטית, ורק בשל כך התביעה היתה צריכה לגנוז את התלונה. לחלופין, לשיטת ההגנה, פרופ' שפריר כלל לא היה צריך להגיש את התלונה, כפי שעשה במקרים אחרים בהם תועדו כניסות למודל במהלך בחינה, שלא חפפו לזמני יציאה לשירותים של הנבחנת, ופרופ' שפריר נמנע מהגשת תלונה.
23. ההגנה הציגה תיעוד כניסות למודל מחשבונה של הסטודנטית בתאריכים שונים, אשר לשיטתה מוכיח שהתיעוד של המערכת הינו שגוי, היות והוא אינו תואם את אורח חייה של הסטודנטית, או סותר פעילות ספציפית שנערכה באותו יום:
- בין התאריכים 28.10.2022-31.10.2022 לא תועדו כניסות למודל, למרות שלטענת ההגנה הסטודנטית השתמשה במודל ונכנסה אליו.
 - בתאריך 1.11.2022 תועדו עשרות כניסות בין 12:00 ל-22:00, למרות שהסטודנטית היתה חולה באותו יום ושלחה לבן זוגה הודעות ווטסאפ בהן היא כותבת לו שלא יצאה מהמיטה כל היום ולצעררה היא לא יכולה להתרכז.
 - בתאריך 1.11.2022 תועדו כניסות במהלך הלילה, החל מ- 23:48 ועד 08:48, כל שעה ו-48 דקות (00:48, 1:48, 2:48, וכן הלאה), למרות שהסטודנטית הלכה לישון לטענתה בשעה 23:27 וקמה בשעה 11:22. ההגנה הציגה רישום שיחת טלפון והודעת ווטסאפ בין הסטודנטית לבן זוגה, המעידות לטענתה על השעה בה הסטודנטית הלכה לישון וקמה, שכן היא תמיד נוהגת להתקשר לבן זוגה לפני השינה ולשלוח לו הודעת ווטסאפ כשהיא מתעוררת. כמו כן, לא הגיוני לטענת ההגנה שהסטודנטית היתה ערה כל הלילה ונכנסה למודל בדיוק של דקה ספציפית כל שעה.
 - בתאריך 2.11.2022 תועדה כניסה בשעה 10:21, למרות שרק בשעה 10:47 הסטודנטית שלחה לבן זוגה אייקון של לב בהודעת ווטסאפ, והוא ענה לה בוקר טוב, דבר המעיד לשיטת ההגנה כי היא התעוררה רק בשעה זו.
 - בתאריך 8.11.2023 תועדו כניסות בשעות 01:47-02:13, למרות שהסטודנטית היתה בבית החולים עם החבר הכי טוב שלה וכלל לא נכנסה למודל.

- בתאריך 11.11.2022 תועדו כניסות בין השעות 00:47-00:58, לאחר שהסטודנטית כבר סיימה ללמוד בסביבות 21:00. ניתן לראות תיעוד כניסה בשעה 21:09 ולאחר מכן בשעה 00:47.
- בתאריך 16.11.2022 תועדו כניסות בשעה 19:42, למרות שהסטודנטית שהתה בחו"ל לרגל חתונה של קרובת משפחה והיתה בשיא ההכנות לחתונה. ההגנה הציגה צילום של כרטיסי טיסה לחו"ל בתאריך האמור ותמונות של הסטודנטית באירוע.
- בתאריך 18.11.2022 תועדו כניסות בשעות 16:24 ו-16:29 למרות שהשבת נכנסה בשעה 16:03. כמו כן אין תיעוד כניסות ביום שישי לפני כניסת שבת, וה-IP שונה מהכניסה האחרונה בתאריך 16.11.2023.
- בתאריך 9.12.2022 תועדו כניסות בשעה 16:23-16:24, לאחר כניסת השבת, למרות שהסטודנטית שומרת שבת והכניסה האחרונה שלה למודל היתה בשעה 15:34 לפני כניסת שבת. לטענת ההגנה לו היו מקבלים תיעוד מתאריכים נוספים שביקשו, היו יכולים להציג עוד סתירות רבות, המלמדות על תיעוד שגוי שאינו מהימן.
- 24. לשיטת ההגנה כל הראיות שהוצגו מובילות לשתי מסקנות אפשריות בלבד: או שתיעוד הכניסות למודל אינו מהימן ולכן אסור להתייחס אליו ולהסתמך עליו; או שהתיעוד מהימן, אך הכניסות לא בוצעו על ידי הסטודנטית.
- 25. ההגנה ביקשה לזמן עדים שיעידו שפרצו לחשבון הטכניוני שלהם, וכן להציג ראיות בנוגע לגניבת פרטי האשראי של הסטודנטית ושימוש בו. בית הדין סירב לשתי הבקשות, וקבע שאין רלוונטיות להכרעה באישומים נגד הסטודנטית, שכן פריצה לחשבון של סטודנט אחר אינה מעידה על פריצה לחשבונה של הסטודנטית וגניבת פרטי האשראי שלה אינה קשורה לקובלנה.
- 26. ההגנה הגישה לבית הדין מסמכים רפואיים של הסטודנטית המעידים על מצבה הרפואי:
 - מכתב [...], מתאריך 21.1.2020
 - מכתב [...], מתאריך 9.3.2021
 - מכתב [...], מתאריך 22.4.2021
 - לאחר הדיון העבירה לבקשת בית הדין מכתב עדכני [...], מתאריך 4.1.2023
- לא נפרט את האמור במסמכים כדי לא לפגוע בפרטיותה של הסטודנטית. נציין רק שההגנה טענה שנוכח העובדה שהסטודנטית מתמודדת עם [...], רק בשל קיומו של מבחן היא חווה [...]. לכן, אילו היתה חושבת לרמות הדבר היה גורם לה [...], עד כדי [...]. אי לכך, לטענת ההגנה, לא יכול להיות שהסטודנטית תבחר לרמות, או אף תשקול זאת.
- 27. ההגנה הציגה חוות דעת מתאריך 28.12.2022, של מר אסף מזרחי, בודק פוליגרף, המתייחסת לבדיקת פוליגרף של הסטודנטית, שנערכה בתאריך 27.12.2022 במכון "אביר" (להלן: "**בדיקת הפוליגרף**"). עפ"י חוות הדעת מצבה הבריאותי של הנבדקת תקין, היא חתמה על טופס הצהרת בריאות ויצאה דוברת אמת בבדיקה. הנבדקת נשאלה האם התחברה למודל בזמן הבחינה, האם השתמשה במכשיר אלקטרוני בזמן

הבחינה, והאם נעזרה בדרך כלשהי במודל בזמן הבחינה. עפ"י חוות הדעת, במהלך הבדיקה לא אובחנו תגובות לאמירת שקר. לטענת ההגנה הבדיקה מוכיחה את חפותה של הסטודנטית באופן חד משמעי. בית הדין שאל את ההגנה מדוע לא העבירה את המסמך טרם הדיון, ונענה כי לא ידעו שזהו הנוהל, והתשובות נשלחו אליהם אתמול.

28. לבסוף טענה ההגנה, כי אופייה הטוב של הסטודנטית מעיד כי רמייה והונאה אינם מתיישבים עם התנהגותה ואין אפשרות שהיתה מבצעת מעשה כזה. ההגנה ציינה כי למרות ההתמודדויות הרפואיות של הסטודנטית, ולמרות שעברה תאונת דרכים קשה והיא זקוקה לניתוח, היא תורמת רבות לחברה, ביצעה שירות לאומי, מתנדבת בעשרות מקומות מאז היותה בת 13, ממשיכה להתנדב גם בטכניון [...] ומתנדבת בגן שיקומי לילדים עם צרכים מיוחדים. מדובר באישה מוסרית, המהווה סמן ימני לחבריה ולמשפחתה.

29. ההגנה ביקשה להעיד עשרות עדים, טרם הכרעת הדין, שיעידו על אופייה הטוב של הסטודנטית, על מנת להוכיח שאין אפשרות שהיתה מבצעת מעשה כזה.

לפנים משורת הדין, באופן חריג ויוצא דופן, בית הדין אישר להגנה להעיד עדי אופי טרם הכרעת הדין ולא במסגרת טיעונים לעונש, בין היתר משום שהעדים חיכו זמן רב מחוץ לאולם הדיון. בית הדין הגביל את זמן העדויות. למעלה מן הצורך נפרט בקצרה את העדויות:

- מר [...] אביה של הסטודנטית, אמר כי העבירה האמורה מנוגדת לאופייה של בתו. כשיש לה זמן היא מתנדבת עם ילדים ועוזרת לכל איש שנקרה בדרכה, לעולם אינה חושבת על עצמה. אפילו כאשר נכחה בסיטואציה אלימה מילולית בין שני גברים, במקום להתעלם ולהמשיך בדרכה היא בחרה לעזור ולהתערב, גם במחיר של העמדת עצמה בסיכון.
- גב' [...], אמה של הסטודנטית, סיפרה כי המשפחה עברה גהינום בגלל ההליך המשמעתי. בתה רק רוצה להיות אדם ישר ולעשות טוב, רוצה את הטוב לכולם, וזה מנוגד לאופייה לבצע עבירה כזו. היא חשה שההליך המשמעתי הורס את חיי בתה, ומוסיף לה חרדות. היא מאמינה לבתה ב-120% ותומכת בה לחלוטין.
- גב' [...], אחותה הקטנה של הסטודנטית, העידה כי אחותה היא האדם הכי ישר שפגשה בחייה, והיא שואפת להיות כמוה – ישרה וטובה. אחותה לא הייתה מרמה גם אם זה היה מציל את החיים שלה.
- מר דניאל פירסון, חבר לספסל הלימודים בפקולטה, העיד כי היא נציגת הסמסטר ועושה המון עבור חבריה לכיתה, נלחמת עבור הצדק לסטודנטים. ביצוע עבירה כזו היה מפר את האמון ביניהם ולא יעלה על הדעת שהיתה עושה זאת. היא הדוגמא שלהם ליושרה ואמינות, במהותה ובתפקידה.
- מר אור ארבבל, חבר לספסל הלימודים, העיד כי הוא מכיר את הסטודנטית כשנה וחצי, היא הבנאדם הכי קרוב אליו, הוא עוזר לה [...] ולקח אותה [...] כשנזקקה. אינו מאמין שהיתה יכולה לרמות ומבקש שלא להרשיע אדם חף מפשע.

- מר אריאל פלס, חבר לספסל הלימודים, העיד כי הוא מכיר את הסטודנטית שנה וחצי. בחורה טובה, משקיעה, מבינה שדברים לא באים בחינם. העבירה היא בניגוד מוחלט לאופייה ולא הגיוני שעשתה זאת.
 - מר שלו בולקובשטיין, חבר לספסל הלימודים, העיד כי היא בחורה ישרה וערכית, נלחמת למען הצדק, וכל עוולה שמתרחשת היא נלחמת שתתוקן.
 - מר אסף גורן, חבר לספסל הלימודים, העיד כי היא אדם ישר, נלחמת מול המרצים והמתרגלים, עושה הכל בשביל כולם ולא הייתה מבצעת מעשה כזה.
 - גב' ניצן גטר, חברה לספסל הלימודים, מכירה את הסטודנטית שנה וחצי [...]. חוש הצדק בוער בה והיא חברה מאוד טובה שלה. הן עברו יחד תלאות ותמיד הייתה כנה עמה, על כן היא מאמינה לה שאינה משקרת.
30. לסיכום ביקשה הסטודנטית לזכות אותה מכל אישום, והדגישה כי מה שעברה עד כה מהווה עונש בפני עצמו. היא ציינה כי היתה מעדיפה לנשור מהתואר ולא לרמות. היא אדם טוב וזה לא מגיע לה.
31. בתום הדיון ביקש בית הדין מהתביעה להתייחס בכתב לבדיקת הפוליגרף, והיא הגישה את תגובתה בתאריך 5.1.2023. היות והתביעה נעזרה ביעוץ משפטי בהגשת התגובה, בית הדין אפשר לסטודנטית להסתייע ביעוץ משפטי על מנת להגיש התייחסות מטעמה לטענות התביעה. בתאריך 12.1.2023 הגישה הסטודנטית את התייחסותה, באמצעות משרד עו"ד אילן בומבר ושות'.

תגובת התביעה לבדיקת הפוליגרף:

32. התביעה טענה כי בית הדין צריך לדחות את בקשת הסטודנטית להגיש את בדיקת הפוליגרף כראיה קבילה בהליך.
33. לעמדת התביעה במסגרת הדיון המשמעותי יש ליתן לבדיקת פוליגרף אותו מעמד ראייתי הניתן לה במסגרת הדיון הפלילי, קרי לא ניתן להגישה כראיה קבילה.
34. לטענת התביעה, "בדיקת הפוליגרף לא קיבלה הכרה מדעית כללית, וישנם חילוקי דעות לגבי אמינותה". "המסקנה המקובלת בקרב בתי המשפט והיעוץ המשפטי לממשלה, היא כי קיימת בעיה לא פשוטה ובלתי פתורה של מהימנות בדיקת הפוליגרף" (סעיפים 8-9 לתגובה והאסמכתאות שם).
35. התביעה ציטטה פסק דין בו פסק השופט כי ההצדקה לאי קבלת בדיקת פוליגרף נעוצה גם בכך, שתפקידו הבלעדי של השופט הוא להכריע האם הנאשם דובר אמת, ואין הוא רשאי להעביר נטל זה או אפילו להיעזר במילוי תפקידו זה בגורם זר אחר. התרת ראיה בעניין בדיקת פוליגרף תהווה העברת התפקיד המוטל על בית המשפט (סעיף 14 והאסמכתא שם).
36. קל וחומר שאין לקבל את הבדיקה, שעה שאין מדובר בבדיקה ניטרלית, אלא בבדיקה שנערכה ביוזמתה של הסטודנטית, במכון אליו פנתה באופן חד צדדי, שילמה לו, לא סיכמה מראש עם התביעה על נוסח השאלות, וכיו"ב.

37. גם בדין האזרחי נפסק, כי לצורך הגשת בדיקת פוליגרף כראיה קבילה ובעלת משקל נדרשת הסכמת שני הצדדים מראש, באופן מפורש, וביוזעין כי היא נעשית לצורך הליך משפטי בטרם הבדיקה.

תשובת ההגנה:

38. ההגנה ביקשה להתיר את הגשת הבדיקה ולתת משקל לתוצאותיה במסגרת הכרעת הדין.
39. לטענת ההגנה הסטודנטית ביקשה מהרגע הראשון (תגובה מיום 7.9.2022) לבצע בדיקת פוליגרף, אך התביעה סירבה לבקשתה ללא הנמקה הגיונית. ניסיונותיה של הסטודנטית לברר ולחקור את התלונה עלו בתוהו. בהעדר אפשרות אחרת פנתה בעצמה למכון פוליגרף.
40. בית הדין אינו כפוף לדיני הראיות, ובדיקות פוליגרף מוגשות באופן תדיר בהליכים משמעותיים. בית הדין רשאי ומוסמך לסטות מדיני הראיות על מנת להגיע להכרעה צודקת בעניין שלפניו, וכך קבוע בסעיף 10.9 לתקנון.
41. עמדת התביעה אינה מבוססת דיה, ודאי שאינה עומדת ברמת הוכחה מעל לכל ספק סביר, כנדרש בדין המשמעותי. אי לכך בדיקת הפוליגרף עשויה לסייע לבית הדין לקבל החלטה מושכלת.
42. התביעה נוקטת בגישה לעומתית ובחוסר רצון לברר את האמת ואין הצדקה להתנגדותה להגשת הבדיקה. התביעה מנסה לאחוז במקל בשני קצותיו, מחד גיסא אמרה לסטודנטית שהטכניון לא מממן בדיקות פוליגרף, ומאידך גיסא מבקשת לדחות את הגשת הבדיקה הפרטית.
43. הסטודנטית אינה מסוגלת להערים על מכונת הפוליגרף, ומכון אביר הוא בעל מוניטין ולא יציג תוצאות שאינן מהימנות.
44. מעבר לאמור לעיל, תשובת ההגנה התייחסה באופן נרחב למהלך הדיון כולו ולכלל טענות ההגנה, ולא רק בבדיקת הפוליגרף כפי שבית הדין התייר. למעשה ההגנה חזרה באריכות על הטענות שהשמיעה בדיון. לפני משורת הדין, נציין רק מספר דברים שלא נאמרו בדיון:
45. נטען כי הסטודנטית היתה זכאית לקבל ייצוג משפטי לאורך כל ההליך, וכי התביעה לא התנהלה בשקיפות שעה שלא הבהירה מי סייע לה לכתוב את התגובה (סעיפים 2-3 לתשובה).
46. כניסות סטודנטים למערכת המודל הן חזון נפרץ בטכניון, ולא מתקיים ברור משמעותי כשהן מתקיימות בזמן מבחנים, על כן מדובר באכיפה בררנית.
47. התביעה לא בדקה את טענות הסטודנטית בעניין התראות האבטחה שקיבלה באפליקציה. כפי שהתביעה הציגה את פלט הכניסות למודל היה עליה לבדוק את טענת הסטודנטית בעניין ההתראות.
48. הסטודנטית שינתה את סיסמתה למערכת המודל משום שחששה מהתראות האבטחה.
49. בתגובתה השלישית לתובעת פירטה הסטודנטית כיצד גורם לא ידוע התנכל לה ולחברה בתקופה שקדמה לבחינה. אותו גורם ידע להצביע על פרטים אישיים של החבר. הוגשה על כך תלונה למשטרה טרם הבחינה.
50. הסטודנטית סבלה מפרצת אבטחה כאשר נגנבו פרטי האשראי שלה ולא ניתן להתעלם מכך.
51. הסטודנטית ביקשה צילומי אבטחה ונענתה שהם נשמרים רק לאורך 30 יום, מדובר במחדל חקירה עצום. התלונה הוגשה בשיהוי, למעלה מ-30 יום לאחר הבחינה ובכך נגרם לסטודנטית נזק במחדל.

52. כיתת הבחינה היתה מצולמת והסטודנטית לא היתה מסוגלת לבצע פעולה של כניסה למודל.
53. די בפגם אחד מהמתוארים כדי להטיל ספק ולזכות את הסטודנטית. אין להשלים עם הניסיון להכתים את שמה הטוב לשנים רבות קדימה. להרשעה יכולות להיות השלכות כבדות משקל על עתידה התעסוקתי ושאיפתה להשתלב במערכת הביטחון.

דין והכרעה:

54. ראשית יובהר כי כיתת הבחינה אינה מצולמת. בכיתה קיימת מצלמה לטובת שיעורים מקוונים. נקודה זו הובהרה גם בדיון. למען הסר ספק, בית הדין ביצע בדיקה מול מר תומר בן נחום, אחראי בניין אולמן (כיתות, מצלמות וכלל המתקנים בבניין אולמן). מר בן נחום הבהיר כי מצלמה בכיתה עובדת רק כאשר מרצה מדליק אותה ידנית, בעת שימוש במחשב (וגם אז, היא מכוונת ללוח ולא לכיוון הסטודנטים). בשאר הזמן היא כבויה. הוא הדגיש כי מצלמות בתוך הכיתות אינן מצלמות אבטחה שפועלות 24/7, אלא מצלמות הדרכה לטובת שימוש המרצים בעת הרצאה בלבד, והן לא עובדות במהלך בחינות.

55. בית הדין דוחה את טענות ההגנה בדבר חוסר שקיפות של התביעה, וחוסר רצון לברר את האמת. מדובר בהטלת דופי חסרת בסיס, שמוטב לה שלא היתה נכתבת. הסטודנטית פנתה הן לתביעה והן לבית הדין בבקשות רבות טרם הדיון, ונענתה על כולן בסבלנות ותוך השקעת משאבים רבים מצד גורמים שונים בטכניון, על מנת לסייע לה בביסוס הגנתה.

56. הגשת התלונה, בירורה והגשת הקובלנה נעשו בהתאם לתקנון המשמעת ובהתאם לסמכויות המוקנות לתובעת.

57. בית הדין אפשר להגנה להציג באריכות ובפירוט את טענותיה, שהתפרסו על מספר גדול של נקודות, ואפשר למספר גדול של עדי אופי להציג את תמיכתם בקו ההגנה. בית הדין אפשר לסטודנטית למצות את כל הטיעונים להגנתה, בעל פה ובכתב, במהלך הדיון ולאחריו.

58. בית הדין דוחה את הטענה בדבר אכיפה בררנית. לא מדובר במקרה חריג או בודד. בבית הדין נידונו עשרות מקרים שעניינם אותה עילה ואותם אישומים (כניסה למודל במהלך בחינה).

59. סעיף 10.9 לתקנון המשמעת קובע כדלקמן:

"בית-הדין אינו קשור בסדרי נוהל פורמליים ואינו כפוף לדיני הראיות החלים בבתי המשפט. מהלך המשפט ייקבע לפי מיטב הבנתו של בית-הדין, כדי להבטיח את מלוא האפשרות של בירור העניין הנדון ועשיית צדק. להשגת מטרות אלה רשאי בית הדין לתקן כל פגם או טעות בכל הליך, וליתן הוראות בכל עניין אחר, לרבות ארכות, ככל שייראה לו צודק ובלבד שיפעל עפ"י כללי הצדק הטבעי ושלא יהיה בכך כדי לפגוע פגיעה בלתי מידתית בזכויות הנאשם".

גם סעיפים 2.3 ו-13.4 לתקנון תואמים עקרונות אלה.

60. בהתאם לכך, בית הדין רשאי לסטות מדיני הראיות (וממילא אינו כפוף להם) ולקבל בדיקת פוליגרף, אם הוא סבור שהיא נדרשת לשם בירור העניין ועשיית צדק. הוא אף רשאי להתנות את קבלת הבדיקה בהסכמת הצדדים, או בתנאים אחרים. הכל בהתאם לעניין. להלן נסביר.

61. ההגנה התייחסה בתשובתה לבג"ץ 106/01 סג"מ דנה מועד נ' האלוף שי אביטל, פ"ד נו(2) 145 (5.12.2011). באותה פרשה שופט משמעתי קיבל בדיקות פוליגרף במסגרת הליך משמעתי. ההגנה לא ציינה שבאותה פרשה (שעסקה בחשד להטרדה מינית) השופט קיבל שתי בדיקות פוליגרף – הן מהמתלוננת והן מהנאשם. ההגנה ציטטה (בסעיף 12 לתשובה) את דברי כב' השופט מרים נאור (כתארה דאז) בפסקה 22 לפסק הדין, כדלקמן: "העניין שנתברר לפני האלוף היה קשה להכרעה עובדתית. בעיקרו של דבר עמדה עדות מול עדות, והתרשמותו היתה ש"אף צד אינו משכנע בכל הדברים שאמר" (ההדגשה אינה במקור). בסעיף 8 לפסק הדין ציטטה כב' השופטת את דברי השופט המשמעתי כאשר נימק את הכרעתו: "... נתבקשתי להכריע במסכת של עובדות כשלמולי, בסופו של דבר, עמדו גרסה מול גרסה (עם חיזוקים ראייתיים לכאן ולכאן). ייתכן מאד שלכל אחד מהמעורבים האמת הפנימית שלו ואופן הסתכלותו על הארוע הנה מנקודת מבט אחרת לגמרי".

62. אלא שבעניין שלפנינו מדובר במקרה שונה בתכלית. לא מדובר בעדות מול עדות / גרסה מול גרסה. התביעה הגישה ראיות, מסמכים בכתב, פלט מוסדי, המראה כי במהלך הבחינה נעשו כניסות למודל מחשבון הסטודנטית. ועוד, חלק מהכניסות נעשו בתזמון מדויק עם יציאתה להפסקת שירותים. ד"ר צ'נטנוב, האחראית בין יתר תפקידיה על תקשוב בהוראה ועל מערכת המודל, העידה כי מעולם לא נתקלה בתיעוד כוזב או לא מהימן, לא במסגרת תפקידיה ולא כדיווח מעמיתיה במוסדות אחרים. התביעה הראתה כי הכניסות טרם הבחינה היו לתכני הקורס, במהלך הבחינה לפתרונות רלוונטיים לבחינה, ולאחר הבחינה למבחן הבא של הסטודנטית. מנגד, הסטודנטית כפרה באישום וטענה כי לא נכנסה למודל במהלך הבחינה. היא טענה שבמהלך הכניסות של שעה 13 שהתה בכיתה עם משגיחה והגישה את המבחן רק ב- 13:30. כהסבר לכניסות למודל טענה הסטודנטית שיתכן שפרצו לחשבונה ו/או ייתכן שהתיעוד של המערכת אינו אמין.

63. בזמן אמת הסטודנטית לא דיווחה על חשש לגניבת סיסמה וניסיון פריצה לחשבונה. מדובר בטענה שהועלתה לראשונה לאחר הגשת התלונה. כך או כך, הסטודנטית העידה שעקב החשש שהיה לה היא החליפה את הסיסמה מיד לאחר האירוע, כחודש לפני הבחינה. לכן ניסיון הפריצה, גם אם התרחש, אינו רלוונטי למועד הבחינה.

64. כל תיעודי הכניסות שההגנה הציגה כמוכיחים לכאורה חוסר אמינות של המערכת – אינם מבוססים עובדתית והם חסרי משקל ראייתי. ראשית, כלל התאריכים שההגנה הציגה הם מסוף אוקטובר וחודש נובמבר 2022 – חודשים לאחר מועד הבחינה, ואף לאחר הגשת הקובלנה.

בתאריך 20.9.2022 הסטודנטית פנתה לראשונה לד"ר צ'נטנוב וביקשה ממנה תיעוד כניסות לתאריכים 12-14.7.2022 (וקיבלה את מבוקשה יומיים לאחר מכן). מדוע לא הציגה בפני בית הדין תיעוד מחודשים יוני ויולי, המלמד על חוסר אמינות לכאורה? מדוע הגישה רק תיעוד מסוף אוקטובר ובמהלך נובמבר,

שלכאורה מעיד על חוסר אמינות או על פריצה? העובדה שאחרי הבחינה (וליתר דיוק, אחרי הגשת הקובלנה) היו לכאורה כניסות לחשבון באופן ובשעות חריגים, ע"י גורם לא ידוע, אינה קו ההגנה משכנע. טענות הסטודנטית שהיתה בבי"ח, או שלחה הודעת ווטסאפ לבן זוגה כהוכחה לכך שהיא קמה, או ישנה, או היתה חולה בשעה מסוימת, או שהתה בחו"ל בחתונה ולכן לא נכנסה למודל – אינן ראיות שבית הדין יכול להסתמך עליהן. בית הדין לא יכול לדעת אם הסטודנטית ישנה או קמה רק לפי צילומי מסך חלקיים של תכתובת ווטסאפ בין בני זוג. בנוסף, מדובר בתיעוד שהיה יכול להיעשות בכוננת תחילה, לאחר הגשת הקובלנה, ואין לו נפקות לגבי מועד הבחינה.

65. במהלך הדיון הסטודנטית הודתה שהיא מסרה את פרטי ההזדהות לחשבונה לבן זוגה. פעולה זו מנוגדת להנחיות הטכניון, ומהווה פתח לשימוש בחשבון, שלא בידיעת הסטודנטית.

66. התיאוריה של ההגנה שהמערכת אינה אמינה לא הוכחה, ואף לא הוצגו ראיות בעלות משקל בעניין, המטילות ספק באמינות המערכת. מנגד, התזמון והתוכן של הכניסות למודל במהלך הבחינה, בדיוק בזמן שהסטודנטית בהפסקת שירותים – מהווים ראיה כבדת משקל. אין זה סביר שפורץ אקראי ייכנס מספר פעמים למודל של הסטודנטית **בדיוק** בפרק הזמן הקצר (10 דקות) שבו היא בהפסקת שירותים, וייגש **אך ורק** לתוכן הרלוונטי לבחינה שבה משתתפת הסטודנטית. אם זה לא היה פורץ אקראי, זה צריך היה להיות פורץ עם כוונות זדון להפליל את הסטודנטית. גם ההשערה הזו אינה סבירה כלל. בית הדין השתכנע, מעבר לכל ספק סביר, שהסטודנטית היא זאת שנכנסה למודל שלה בזמן הבחינה, והיא היחידה שיכלה להפיק תועלת מהמעשה הזה.

67. לא הוכח שהסטודנטית הגישה את הבחינה בשעה 13:30. ייתכן שהגישה גם קודם לכן. אך גם בשעה שהסטודנטית שהתה לבד בכיתה עם המשגיחה, לא מן הנמנע שהיא נכנסה למודל מבלי שהמשגיחה הבחינה בכך. ייתכן שהמשגיחה הסבה את ראשה, או אף יצאה לרגע מן הכיתה. העובדה שהכיתה היתה קטנה, או שהסטודנטית נותרה בה לבד עם המשגיחה – אין בה די כדי להטיל ספק באמינות המערכת, או לשלול את האפשרות שהסטודנטית ביצעה את הכניסות. זאת ועוד, העדר כיסים בבגד שלבשה הסטודנטית אינו שולל את האפשרות שהסטודנטית היתה יכולה מבחינה טכנית להחזיק, ולהפעיל במהלך הבחינה, מכשיר אלקטרוני. למותר לציין שהטכניון לא עורך לנבחנות. ים בדיקות גופניות, ואין מעקב אחרי סטודנטית בתוך תא השירותים.

68. גניבת פרטי האשראי של הסטודנטית אינה רלוונטית כהוא זה לענייננו. גם האזכור של ההגנה (סעיף 22 לתשובה), של התנכלות מצד גורם לא ידוע טרם הבחינה והגשת תלונה במשטרה – לא ברורה. הנושא כלל לא הוזכר בדיון, לא צורפה התלונה, לא ברור מי הגיש אותה (ככל הנראה החבר), ואין לה כל רלוונטיות לקובלנה.

69. בית הדין מודע לכך שבאמצעות שימוש במשאבים ניכרים ניתן לפרוץ למערכות מחשב, אך משאבים אלו מושקעים בניסיון פריצה כזה רק אם יש מוטיבציה הולמת להשקעת המשאבים. ההגנה לא סיפקה נימוקים כלשהם שיסבירו את השקעת המשאבים הנדרשת בניסיון הפריצה כביכול לחשבון המחשב הטכניוני של הסטודנטית.

70. נוכח כל האמור לעיל, בית הדין לא נזקק במקרה דנן לבדיקת הפוליגרף על מנת לברר את האמת, לעשות צדק או להכריע את הדין. כאמור, לא מדובר במקרה של עדות מול עדות / גרסה מול גרסה. הראיות שהוצגו בפנינו על ידי התביעה ברורות ומבוססות, והעדים מטעמה היו מהימנים וקוהרנטיים וחזקו את הראיות בכתב. לעמדתנו, הראיות מובילות למסקנה אפשרית יחידה, והיא שהסטודנטית נכנסה למודל במהלך הבחינה.

71. גם אילו היינו לוקחים בחשבון את בדיקת הפוליגרף (וכאמור במקרה דנן אנו סבורים שאין להיזקק לה), אנו לא סבורים שמדובר בראיה שמזכה את הסטודנטית, או בראיה שיש לייחס לה משקל מכריע. מדובר בבדיקה שלא נערכה בהסכמת שני הצדדים, לא הוסכם על זהות המכון ולא הוסכם על נוסח השאלות.

72. לאחר ששקלנו את כלל טענות הצדדים, **החלטנו פה אחד להרשיע את הסטודנטית בעבירות המשמעת שיוחסו לה, לפי סעיפים 4.1.1 ו- 4.1.2 לתקנון.**

73. למעלה מן הצורך יובהר, כי מצבה הרפואי של הסטודנטית ועדויות האופי בעניינה יילקחו בחשבון על ידי בית הדין בעת שקילת הטיעונים לעונש.

74. סעיף 8 לתקנון המשמעת מסדיר את הסתייעותה של נקבלת במלווה וייצוגה ע"י עו"ד. ככלל, נקבלת רשאית להסתייע בניהול ההליך המשמעותי באיש טכניון שאינו עו"ד בעיסוקו או הכשרתו. במקרים מסוימים (סעיף 8.2 לתקנון), נקבלת זכאית להיות מיוצגת ע"י עו"ד (לא כך בענייננו). על פי סעיף 8.3, נקבלת רשאית להגיש לבית הדין בקשה להיות מיוצגת, בצירוף נימוקים. הסטודנטית לא הגישה בקשה כאמור לבית הדין. אף על פי כן, נוכח המסמכים הרפואיים שהסטודנטית הגישה בדיון, ולמרות שבית הדין סבור שהסטודנטית והמלווה מטעמה ייצגו אותה היטב; בהתאם לסעיף 8.3, בית הדין ביוזמתו, באופן חריג ולפנים משורת הדין, **מתיר לסטודנטית להיות מיוצגת ע"י עו"ד בהמשך ההליך.**

75. המזכירות תקבע מועד לשמיעת הטיעונים לעונש.

גב' רות לוי

פרופ' אסף לוין

פרופ' מריוס אונגריש